

Pieter Heiden

MAGYARORSZÁGON

Még a koronavírus-járvány kitörése előtt látogatott hazánkba a híres holland kovács, Pieter Heiden, aki Arie Yom-Tov meghívására tartott ingyenes kurzust magyar kovácsok részére a pilisjászfalui Unikornis Lovardában. Bár az időjárás nem volt kegyes, dacolva a hideggel és az el-eleredő esővel, igen látványos bemutatópatkolásokat nézhettek a kurzuson részt vevő magyar patkolókovácsok. Az ebédszünetben beszélgettünk, amikor elárulta, bár most járt először Magyarországon, nagyon tetszik neki Budapest és a szívélyes vendéglátás.

Pieter Heiden patkolókovács-karrierje 32 évvel ezelőtt, 17 éves korában kezdődött, miután elvégezte ez irányú tanulmányait. Kezdetben mindenféle lovat patkolt, kortól, felhasználási területtől függetlenül, majd később specializálódott a díjlovakra. Számos nagyhírű holland díjlovas-istállóban megfordult. A legismertebb díjlovak, melyeket ő patkolt – a teljesség igénye nélkül – Jazz, Desperado, Apache, Le Formidable, Indian Rock és Dancer. Patkolta Emmelie Scholtens és Madeleine Witte-

Vrees lovait – ők mindketten az A válogatott keret tagjai –, valamint dolgozott Dana van Lierop, az Ad Valk, a De Dalhoeve és a Stoeterij Broere istállók megbízásából, és természetesen Arie Yom-Tov lovait is ő patkolja, hogy csak a legismertebb megbízói közül említsünk néhányat. A legtöbb ügyfele már majdnem több mint 20 éve megvan, legjobb lovaikat a kezdetektől ő patkolja. Emellett minden évben újabb és újabb fiatal reménység kerül a kezei közé, ezek a lovak zömmel fiatal fedezőmének.

Pieter Heiden családjával – feleségével, fiával és két lányával – egy kis faluban, Alphenben él, saját istállóval is rendelkezik, hiszen felesége, Jeany Heiden és kisebbik lánya, Megan Heiden elismert díjlovak. Lánya tavaly nyáron részt vett az Eb-n jó eredményekkel, most pedig nemzeti szinten versenyez junior korosztályban. Pieter nagyon fiatalon eldöntötte, hogy patkolókovács lesz, bár családi vonatkozása nem volt ennek a döntésének. Édesapja hobbiból pónikat tenyésztett, őt pedig már

kisgyermek kora óta elbűvölte a pónik patája, így már 13 éves korában eldöntötte, hogy patkolókovács lesz. Szabadidejében egy kovácshoz szegődött, hogy nézze, hogyan dolgozik a pónik patáin.

Pieter Heiden folyamatosan képzí magát, nagyon sok módszert kipróbál, hogy a lehető legjobbat nyújtsa a lónak. Korábban gyakornokokat is képzett, de ez ma már nem lehetséges az istállók és a lovak nagyon magas minősége miatt. Véleménye szerint jó, ha egy istállóban több kovács is dolgozik, mert így egymás munkáját figyelik. Gyermekai miatt később nem volt módja járni a világot és külföldön patkolni, de most, hogy már nagyobbak, szeretné ezt bepótolni és megosztani tudását más kovácsokkal. Ebből a célból már járt Angliában, Spanyolországban és Amerikában, most pedig Magyarországon is.

Általában hat vagy hét lovat patkol naponként. Hollandiában gyakori a csikók patagazítása, ezzel segítve őket a megfelelő forma kialakításában, és ha szükséges, korrigálnak is. Nem túl gyakori, de alkal-

mazott segítség a szarupótlás is a helyes alátámasztás érdekében a súlyos eltéréseknél. Körülbelül hároméves korában a legtöbb sportló Hollandiában átesik az első patkoláson, ez azért történik, hogy korrigálják a patáikat, mielőtt részt vesznek az első kanca- vagy ménszemlén. Amikor ezek a fiatal lovak patkót kapnak, a mozgásuk legtöbbször látványosan javul. Másik oka a háromévesek patkolásának

szal a látottakat. Amikor egy ló magas szinten versenyez, megbeszéli a lovassal, hogy az aktuális patkolással hogyan működött a ló. Ha először patkolja a lovat, megkéri a lovast, hogy lépésben, majd ügetésben is vezesse meg a lovat, így látja a pata talajra érkezéséből, hogy kell-e változtatni a patkoláson a megfelelő talajforgás érdekében. Megfigyeli a lábállást, a partaszél vonalát, és hogy egyensúlyban

„Körülbelül hároméves korában a legtöbb sportló Hollandiában átesik az első patkoláson”

az, hogy körülbelül ebben a korban ismerkednek meg a járatógéppel, a patkó pedig megvédi őket a patasérüléstől.

Pieter Heiden mielőtt elkezd a munkáját, megvizsgálja a lovat, meghatározza a pata pozícióját. Ez a vizsgálódás már akkor elkezdődik, amint a ló elhagyja az istállót. Ekkor látja a pata állását, van-e melegség a lóban, meghallgatja a patadobbanásokat, majd megvitatja a tulajdonos-

van-e a pata. „Nagyon fontos, hogy megfigyeljük a ló csontozatát, a csontok állását, hiszen az hatással van az ízületek, inak, szalagok terhelésére. Ha a csontok állásában eltérés található, az hatással van az ízületekre, inakra, szalagokra, egyenlőtlenül terhelve azokat. Ezért is kell törekednie a kovácsnak arra, hogy a lehető legoptimálisabb eredményt érje el, figyelembe véve a ló felépítését és a lábvégek

tengelyét. A legjobb, ha nem próbáljuk meg az eltérést megváltoztatni, de törekedni kell arra, hogy meggátoljuk, hogy rosszabbodjon, és a lehető legnagyobb kényelmet nyújtsuk a lónak. Ha megpróbáljuk megváltoztatni a lábállásból fakadó eltéréseket, az egyetlen nyomást eredményez-

het a pártaízületben, amely sérüléshez vezethet. Ha a ló már megy lovas alatt, akkor az elsődleges az, hogy lássuk, hogyan mozog, mert ez ad plusz információt, mennyire szabályos a lábsorrendje.” Pieter ezután leveszi a régi patkót, megvizsgálja, hogy hol mennyire kopott el. Aztán eltávolítja a

felesleges szarut, különösen figyelve arra, hogy ne vágjon le túl sokat a nyírból és a talpi részből, csak ezután csípi le a túlnőtt szarufalat, mert ekkor látja, mennyit kell eltávolítani belőle. Végül megvizsgálja a pozícióját sík felületen, elvégzi a műveleteket a másik patán is, és összehasonlítja a kettőt, majd ha kell, még korrigál. Ekkor megnézi lépésben a lovat, hogyan helyezi a patáját. Miután megreszelte a patákat, a megfelelő méretű patkót a kemencébe teszi, és amikor felizzott, formára igazítja az üllőn. Ezt a megfelelő formát az alapján határozza meg, amilyen következtetésekre jutott a ló előzetes vizsgálata során, illetve a szakmában eltöltött évek tapasztalatai alapján.

Talán a legtöbbet tárgyalt téma Hollandiában a meleg és hideg patkolás. Pieter Heiden előnyben részesíti a meleg patkolást, az esetek 99%-ában felmelegíti a patkót és úgy alakítja. Néha, ha a ló túl ideges, akkor enyhe nyugtatót használ, természetesen a tulajdonossal egyeztetve, így szoktatva a lovat a melegen patkoláshoz. Véleménye szerint nem elég hatásos a hidegen patkolás, hiszen hidegen nem lehet olyan pontosan a ló patájához alakítani a fémpatkót. Csak kivételes esetekben alkalmazza a hidegen patkolást, amikor a pata olyan mértékben sérült, hogy nagy az esélye a megégésnek. Amikor fedeles patkót alkalmaz, mindig egy kicsit nagyobb méretet használ, és előnyben részesíti a bőrt a hagyományos műanyag fedél helyett, mert véleménye szerint a bőr alatt kedvezőbb klíma alakul ki, kevésbé „izzad” meg a pata. A pártaszéli repedések oka legtöbbször a patára nehezedő egyetlen nyomás, de okozhatja mechanikus sérülés is, például ha rálép a ló. Az első dolog, amit Pieter megvizsgál, hogy a ló helyesen, egyetlen erővel használja-e a patáját. Néha a kovácsok túllkorrigálják a patát, ami kiegyensúlyozatlanságot eredményez és torzulást a pártaszélen.

A magyarországi kurzuson patkolt lovaknál is látszott, hogy nincs két egyforma ló, nincs két egyforma patkolás, mindig az adott egyednek megfelelő patkót és módszert kell választani. Érdemes jól képzett, az újdonságokra nyitott, önmagát mindig továbbképző kovácsot választani!

FOTÓ: SOMOGVÁRI ANETT

Somogyári Anett

KEDVESKEDJEN SZERETTEINEK!

Fizessen elő most 1 évre népszerű agrárszaklapjainkra nyomtatott vagy digitális formában

& válasszon még egy kiadványt!

25 740 Ft
(52 lapszám/év)

18 000 Ft
(52 lapszám/év)

Piacvezető
agrárgazdasági hetilap

22 920 Ft
(52 lapszám/év)

16 000 Ft
(52 lapszám/év)

Piacvezető kertészeti
hetilap

5 100 Ft
(12 lapszám/év)

3 525 Ft
(12 lapszám/év)

A legnagyobb
példányszámú
állattenyésztési havilap

5 340 Ft
(12 lapszám/év)

3 725 Ft
(12 lapszám/év)

A legolvasottabb
méhészeti lap

válasszon még egy kiadványt, melyet szintén 1 évig eljuttatunk az Ön részére:

A kertbarátok közkedvelt
magazinja

Pegazus -
A lovasok lapja

Kertészek és kertbarátok
hovilapja

A hegyközségek
szakfolyóirata

A magyar állami
erdészeti
részvénytársaságok lapja

1. Előfizetési szándékát kérjük, hogy jelezze a következő e-mail-címen: elofizetes@magyarmezogazdasag.hu
2. Az e-mail tárgyában kérjük tüntesse fel az akció jellegét: Kedveskedjen szeretteinek!
3. Az e-mailben kérjük, hogy adja meg az összes alábbi adatot:
 - az előfizetni kívánt kiadvány és a választott egyéb kiadvány nevét,
 - nyomtatott vagy digitális formában kívánja-e megkapni a kiadványokat,
 - nevét, postacímét és számlázási címét,
 - átutalás vagy csekk formájában kíván előfizetni.

Az akció kizárólag a jelen e-mail-címre beérkezett előfizetésekre vonatkozik!
Az akció időtartama: 2020. április 15. - május 15.
Az akció nem vonható össze más kedvezményeinkkel.

